

Wie waakt, wint

Dorpsraad Wijk aan Zee

Repliek Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee verweerschrift ODNZKG

nav beroep warmbandwalserij

Zaaknummer: HAA 20/5202 WABOM VOO

Geacht college,

Hierbij presenteren wij u de conclusies van repliek van de Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee ("DR") op het verweerschrift van de ODNZK ("OD") jegens ons beroepsschrift tegen de verleende omgevingsvergunning voor onder meer een nieuwe wandeloven en capaciteitsverhoging bij Tata Steel. Met deze vergunning kan het staalbedrijf jaarlijks een half miljoen ton meer staal in de walserijen verwerken dan nu het geval is.

We zullen het verweerschrift in de volgorde die de verweerder aanhoudt, behandelen.

I Het besluit.

De DR voert in haar beroepsschrift aan dat de aanpassingen van de warmbandwalserij die de OD heeft goedgekeurd -zich beroepend op het NIBM-principe - een capaciteitsverhoging van 500.000 ton impliceren. Meer produceren bij de walserij leidt onvermijdelijk tot verhoging van stofemissies, lawaai en overlast. Niet alleen bij de walserij maar ook elders. Er kan alleen maar 500.000 ton meer gewalst worden als die ook elders op het terrein extra geproduceerd worden. Dit betreft dus geen los project maar heeft gevolgen voor het hele terrein en de uitstoot.

Gezien de zorgwekkende consequenties voor milieu en volksgezondheid van de directe omgeving toch al zwaar onder druk staan zoals inmiddels is vastgesteld is een productieverhoging in de keten onwenselijk en voor de DR onaanvaardbaar als niet van te voren vaststaat en gegarandeerd wordt dat het een milieu-neutrale wijziging wordt of dat zij gecompenseerd wordt elders op het terrein. De grenzen van de milieukwaliteitsnormen zijn in ons dorp bereikt, zoals diverse overheidsinstanties de afgelopen jaren al aangaven. Een MER is noodzakelijk om op deskundige en onafhankelijke wijze de totale effecten van deze investering in beeld te brengen. Dat is de eerste stap. Daar vraagt de DR om.

De OD voert ter verweer aan dat Milieu Effect Rapportage niet nodig was, omdat zij samen met Rijkswaterstaat tot een 'gecoördineerd MER-beoordelingsbesluit' was gekomen in februari 2020. Tata heeft de onderliggende aanvraag ingediend in het kader van de energiebesparingsdoelstelling en om de productkwaliteit van de warmgewalste rollen te blijven waarborgen.

De repliek van de DR:

- Het verwijzen naar Rijkswaterstaat treft geen doel. De OD is in deze zelfstandig verantwoordelijk voor haar besluit.

Het feit dat de OD zich achter Rijkswaterstaat wil verschuilen is echter zorgelijk omdat Rijkswaterstaat niet in een positie is, en ook de taak niet heeft, de consequenties van de inherente capaciteitsuitbreiding van de warmbandwalserij te beoordelen.

- Het argument dat een MER niet nodig is omdat het hier om energiebesparing gaat treft geen doel.

Het is ongerijmd dat energiebesparing reden kan zijn om een vergunning niet te onderwerpen aan een milieueffectrapportage. En al helemaal niet in dit geval waar het gaat om een procesverandering (ander type oven met andere verbrandingsgassen) en om een capaciteitsuitbreiding.

De capaciteitsuitbreiding verdient aandacht maar wordt door de OD genegeerd. Er komt een nieuw wandeloven (nr 25), die groter is dan de bestaande. En de twee bestaande ovens (nrs 21 en 22) blijven staan en kunnen desgewenst ingezet worden in het productieproces. Dus in plaats van twee ovens zijn er straks drie. Een van de twee bestaande ovens zal alleen als de nieuwe wandeloven tijdelijk uit bedrijf wordt genomen draaien. Het tijdelijk uit bedrijf nemen komt normaal voor vanwege storingen, reparaties en onderhoud en hebben in de huidige situatie een (negatieve) invloed op de productiecapaciteit. Afhankelijk van de installatie is dat vijf tot tien procent van de *jaarproductie*. Zonder deze normale stilstanden zou de effectieve capaciteit, en dus de productie vijf tot tien% hoger liggen.

De doelstelling van deze vergunningsaanvraag is in de kern van de zaak uitbreiding van de productie en niet zoals de OD suggereert energiebesparing. Want door de beschikking te hebben over drie in plaats van twee ovens kan het staalbedrijf voor het warm walsen altijd op volle capaciteit draaien. Dat is op jaarbasis minimaal vijf procent hogere productie. Daarnaast is er de capaciteitsverhoging van de nieuwe oven (nr 25). De vooronderstelde mate van energiebesparing per ton door toepassing van de nieuwe technologie wordt door deze productieverhoging gereduceerd, en misschien wel meer dan teniet gedaan.

Zeker ook als de effecten op de hele productieketen beoordeeld zouden worden. Immers die additionele productie op de warmbandwalserij zal eerst ook de vervuilende voorgaande productiestappen moeten doorlopen. Ertsveld, kolenopslag, kooksfabriek, sinterbaan, pelletfabriek, hoogovens en staalfabriek. Het volstaat hier niet om telkens maar weer te verwijzen naar het beginsel van Niet In Betekenende Mate. Dat doet wellicht opgeld in elk van de afzonderlijke installaties, maar de juiste toerekening op deze investering in de nieuwe oven van de warmbandwalserij – immers het betreft de bottleneck in het productieproces die vergroot wordt – beslist Wel In Betekenende Mate is.

De conclusie van Repliek is dat een gedegen MER vereist is

II Beroepsgronden

1. Verhoging van SO₂ emissies naar de lucht

De OD fundeert hier haar stelling op diverse referentiewaarden.

De Repliek van de DR: De genoemde referentiewaarden zijn uit hun context gehanteerd en in dit geval niet relevant, en treffen dus geen doel.

Stelling OD: De achtergrondconcentratie van zwaveldioxide in de lucht is in Nederland bijzonder laag (bron: PBL) en mede daarom kon de OD de vergunning verlenen.

Repliek DR: Het gemiddelde voor Nederland is te globaal en daarmee niet relevant voor de IJmond. De situatie in de IJmond verschilt wezenlijk van het gemiddelde Nederlandse plaatje (en het Europese en het wereld plaatje). Het feit dat longkanker in deze regio veel meer voorkomt dan in de rest van Nederland en dat men hier meer en vaker ernstig ziek is dan in vergelijkbare gebieden met zware industrie (zie het onderzoek van het Nivel. Gezondheidsproblemen in de regio IJmond). Dit geeft al aan dat we de IJmond niet kunnen behandelen als de rest van Nederland. Er is hier wat aan de hand. (zie ook: onderzoeken van DCMR – Vervolgonderzoek fijn stof emissies IJmond. Onderzoek van de GGD Amsterdam – Fijn stof in de IJmond. En diverse onderzoeken van RIVM - Wonen in de IJmond ongezond? RIVM - Verkennende metingen aan ultrafijnstof in het IJmondgebied.)

Wat betekent de achtergrondwaarde? Het zijn de bijdrages aan de totaal waarde die niet lokaal zijn. De uitstoot van Tata is bijna negentig procent van de lokale uitstoot in de IJmond volgens bekend onderzoek. (DCMR – Vervolgonderzoek fijn stof emissies IJmond, fase 1. Pag 6). Volgens het staalbedrijf zelf, dat veel metingen verricht, is het grootste deel van de vervuiling waaraan bewoners worden blootgesteld (lokale emissies plus achtergrondconcentratie dus) afkomstig van het Ruhrgebied, de scheepvaart en het wegverkeer (vooral ook van en naar Tata), en luchtverkeer (van en naar Schiphol) en overtreft dit pakket de bijdrage van Tata Steel. (zie Blog Tilly de Bie van Tata Steel). Als Tata gelijk heeft betekent dit dat de achtergrondwaarden in de IJmond heel veel hoger zijn dan in de rest van Nederland. Want het overtreft het aandeel van Tata (89 procent van de lokale emissie). Het argument van de lage gemiddelde achtergrondconcentratie treft dus geen doel. Vooral dus omdat deze niet bepaald is in haar juiste context (de achtergrond concentratie in de IJmond).

Stelling OD: De OD haalt twee wettelijk vastgelegde maxima aan voor zwaveldioxide; 350 mg per m³ als uurgemiddelde en 125 mg per m³ als gemiddelde voor 24 uur. Dat legt zij naast het jaargemiddelde dat in de IJmond is vastgesteld. Dat is 5 microgram per m³. Daaruit concludeert zij dat de uitstoot niet ongezond kan zijn.

Repliek DR: De verwijzing naar het jaargemiddelde is geenszins een bewijs. Als je praat over schadelijkheid van zwaveldioxide weet je dat het gaat om perioden van hoge incidentele blootstelling. Daarom worden piekwaarden ook expliciet genoemd in de EU normering en de Wet Milieubeheer.

Het jaargemiddelde is minder relevant. Het jaargemiddelde sluit niet uit dat de uitstoot periodiek boven de 350 mg per m³ ligt. Wij hebben in de IJmond, aan zee, te maken met luchtbewegingen die van tijd tot tijd tot geconcentreerde blootstelling aan de industriële uitstoot van Tata leidt. In het Compendium voor de Leefomgeving van de Rijksoverheid wordt dan ook gemeld dat de uurgemiddelde waarden van de meetstations in de IJmond de maxima af en toe overschrijden. Overigens is het grofmazige meetnet er niet op ingericht deze piekblootstellingen vast te stellen. In het verleden is veelvuldig geconstateerd dat de meetpunten excessen missen. (Zie; rapport RIVM Grafietuitstoot). Een grote brand bij de cokesfabriek in maart dit jaar werd door geen van de meetstations rond het Tata-terrein opgemerkt. (zie foto's)

Stelling OD: Door de hoge schoorstenen van respectievelijk Kookfabrieken en warmbandwalserij vindt de uitstoot in de atmosfeer plaats en is dus niet te vergelijken met de blootstelling van werknemers in een fabriek.

Repliek DR: De schadelijkheid van zwaveldioxide is groot, zoals ook blijkt uit de veiligheidsvoorschriften (document van Nyrstar) (CK). Natuurlijk is er een verschil tussen de blootstelling van werknemers die zich in of naast de inrichting bevinden en bewoners die een paar honderd meter - of nog verderop - wonen. Een verschil is de schoorsteen waardoor de emissie verdund wordt voor de omgeving. Daarin heeft de OD helemaal gelijk. Maar de conclusie die de OD trekt - dat er dus geen gezondheidsrisico's zijn voor omwonenden op dit punt - is een station te ver. Bij het beoordelen van de schadelijkheid moet de totale blootstelling worden bekeken. Veel bewoners worden 24/7 blootgesteld; werknemers slechts 8 uur per werkdag. En bewoners lijden ook onder zwaveldioxide uit andere bronnen dan Tata. Het gaat natuurlijk bij schadelijkheid om de totale blootstelling waar de Tata-bijdrage deel van uitmaakt.

1. De twijfelachtige 'berekening' van het gebruikte geluidsmodel

Stelling OD: de OD schrijft dat de totale vergunde geluidruimte voor Tata Steel op IP2, gebaseerd op 8 miljoen ton staal, nog niet is opgevuld. Dit blijkt uit geluidberekeningen.

Repliek DR: De opgevoerde berekeningen zijn gebaseerd op het door de OD gebruikte zonebeheermodel. Er worden besluiten genomen op basis van een niet kloppend zonebeheermodel, dat volgens de OD integraal herzien gaat worden omdat de geluidssituatie hier te complex is. Dit heeft de OD de DR gezegd. Het zonebeheermodel is daarom ook al enige tijd onderwerp van gesprek met de OD.

De DR stelt vast dat er vele bronnen van geluid zijn op IP2, waar de waardes gemeten worden. Op het Tata-terrein zijn honderden geluidsbronnen. Daarnaast zijn er auto's, andere industrie en er wordt gebouwd aan het grootste transformatorstation van Nederland dat even verderop komt. Metingen op IP2 worden sporadisch uitgevoerd door de OD zelf. Het geluid van bijvoorbeeld de auto's wordt er

handmatig uitgefilterd om te komen tot het geluid dat Tata produceert. Wij stellen ook vast dat de onderbouwing voor het passend zijn van de diverse bronnen in het model, foutmarges die gehanteerd worden of significante cijfers nergens te verifiëren zijn.

De DR wijst erop dat de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State in 2016 al verklaarde dat 'Als uitgangspunt heeft te gelden dat een akoestisch onderzoek, dat doorgaans het eindproduct is van een deels geautomatiseerd proces (denk aan het gebruik van geavanceerde reken- en modelleringssoftware), deugdelijk, actueel, controleerbaar en reproduceerbaar moet zijn.'

De DR stelt vast dat er door de OD geen bewijs is geleverd dat de uitbreiding van de wandeloven past in het zonebeheermodel.

2. Geluid reducerende maatregel afhankelijk van mate geluidstoename

Stelling OD: de OD wacht met het verplichten van geluiddempers tot het moment dat uit geluidmetingen blijkt dat dit nodig is om binnen de geluidgrenswaarden uit de vigerende vergunning te blijven.

Repliek DR: In de omgevingsvergunning gaven Gedeputeerde Staten (GS) reeds aan:

"Schoorstenen.

*De gecombineerde schoorstenen van oven 21/22 en oven 23/24 zijn niet opgenomen in het rekenmodel aangezien deze niet relevant zijn. Voor de nieuw te plaatsten schoorsteen van oven 25 is **aangenomen** dat deze een maximaal bronvermogen van 90 dB(A) zal hebben. **Indien** uit metingen blijkt dat het bronvermogen van schoorsteen van oven 25 hoger is dan 90 dB(A), zal een geluiddemper worden geplaatst om hieraan te voldoen. Aan de noordzijde van de WBW zal een nieuwe trafo-unit worden geplaatst. Van deze nieuwe trafo-unit wordt **aangenomen**, net zoals van huidige bestaande trafo-units op deze locatie, dat deze niet relevant zijn voor de geluidemissie (LW < 65dB(A))."*

GS gaan dus uit van aannames. Er kan wel een demper geplaatst worden, maar dat wenst het bedrijf niet te doen. En de OD dwingt het bedrijf niet hiertoe.

Geluidsoverlast is ook een bron van ziektes. Uit RIVM-onderzoek is gebleken dat met name personen blootgesteld aan geluidsniveaus tussen de 45 en 55 dB (L den) veel gezondheidsklachten (door bijvoorbeeld verstoorde slaap) krijgen. Er is bij hoge geluidsniveaus (vanaf 55 Db) significant meer kans op coronaire hartziekten. De conclusie van het RIVM: de risico's op negatieve gezondheidseffecten blijken hoger dan vroeger werd gedacht. Daardoor bieden maximale waarden minder bescherming dan eerder werd gedacht.

Bij IP2, het meetstation in Wijk aan Zee voor geluid van Tata Steel, zijn de MTG-waardes 47,49999999 dB in de nacht en 57,99999999 dB overdag. GS en Tata spelen hier met de gezondheid van bewoners. De druk op de bewoners is bewijsbaar groot en toch worden zij opgezadeld met nog een risico. Er is geen duidelijkheid of straks wordt voldaan aan de geluidseisen, maar het wordt aangenomen. Overlast is te voorkomen, maar de kostenfactor lijkt de doorslag te geven.

De DR stelt dat het mogelijk, billijk en redelijk is de uitstoot van geluid bij de warmbandwalserij tot een minimum te beperken met een demper. Het is onbillijk en onredelijk dit risico dat zo makkelijk te voorkomen is af te wentelen op bewoners in een gebied dat al worstelt met enorme gezondheidsschade. Het voorstel van de OD komt erop neer dat bewoners gevraagd wordt maanden en misschien nog jaren het excessieve lawaai te ondergaan als het geluid niet blijkt te passen. Want onderzoek naar het probleem en vervolgens aanschaf en installatie van een demper kunnen bij Tata Steel erg lang duren, zo leert de praktijk. De OD is bekend met dit probleem.

De DR wijst er verder op dat Nederland wil handelen in de geest van de WHO-richtlijnen. De WHO heeft in oktober 2018 de richtlijnen omgevingsgeluid uitgebracht. De OD zou rekening moeten houden met deze beleidsrichtlijn.

Bewoners blootstellen aan gezondheidsrisico's door geluidsoverlast die makkelijk voorkomen kan worden in deze regio met veel bewezen gezondheidsschade absoluut onwenselijk, niet billijk, niet redelijk en onaanvaardbaar. Wij verzoeken om het plaatsen van een demper.

4. Verslechtering van luchtkwaliteit

1. De OD erkent in haar verweer inherent de verslechtering van de luchtkwaliteit maar verklaart dat deze verslechtering binnen de criteria van het "Besluit NIBM" valt. Tevens verklaart de OD dat de milieuwetgeving zodanig streng is dat de gezondheid van omwonenden in principe gewaarborgd is bij de opgelegde emissie-eisen in een vergunning.

Repliek van de DR: Dit is een wel heel algemene constatering is die voorbij gaat aan het feit dat er in dit gebied iets ernstigs aan de hand is. Een situatie die – zoals eerder aangegeven – afwijkt van het algemeen geldende. Uit wetenschappelijke onderzoeken blijkt nu juist dat de gezondheid van omwonenden in dit gebied met slechts één grote lokale vervuiler geenszins gewaarborgd is. De luchtkwaliteit is zo slecht dat ook de overheid zelf aangeeft dat iedere beperking van emissie in de IJmond wenselijk is. De RIVM schreef: 'De IJmond is een zwaar belast gebied. Om gezondheidswinst te behalen is het van groot belang om emissies van verschillende bronnen te verlagen en de luchtkwaliteit verder te verbeteren.' De GGD liet zich al eerder in soortgelijke bewoordingen uit. (zie: RIVM – Tussentijdse resultaten Gezondheidsonderzoek IJmond, pag 43 onderaan). (zie: aanbiedingsbrief GGD bij het Kankerincidentierapport juli 2020, pag 3)

De OD besluit desalniettemin om een capaciteitsuitbreiding toe te staan – die door de verweerder steevast 'een verandering' wordt genoemd - omdat de hogere belasting slechts enkele procenten

extra uitstoot betreft. Hoe dit dan spoort met de door GGD en RIVM duidelijk gearticuleerde wenselijkheid de lokale emissies juist te beperken wordt op geen enkele manier besproken.

De opmerking dat de DR niet aan de hand van wetenschappelijk inzichten aannemelijk maakt dat de warmbandwalserij zulke risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat de overheid de vergunning daarom had moeten weigeren of daaraan verdergaande voorschriften had moeten verbinden, is dan ook onterecht. Dat er feitelijke problemen en risico's zijn voor de volksgezondheid is door onafhankelijke overheidsinstituties als GGD en RIVM afdoende bewezen. De DR verwijst daarnaar. Dat volstaat. Dat de uitstoot van een warmbandwalserij minder schadelijk is dan die van een pelletfabriek zal iedereen met kennis van zaken begrijpen, maar hij draagt bij. Dat is het punt dat de DR maakt. En met uitbreiding draagt de walserij nog een paar procent meer bij. En daarbij zouden ook de consequenties in de voorliggende productieketen beoordeeld moeten worden.

De overheid heeft tot taak bij de beoordeling van een project de te verwachten negatieve gevolgen in kaart brengen. De investering in de warmbandwalserij is gedaan om te gebruiken. Het 'project' kan daarom niet als autonoom worden beschouwd. Een half miljoen ton meer staal 'verwalsen' vereist extra aanvoer van dit volume in de bedrijfsketen die aan het walsen voorafgaat. En om een half miljoen ton extra staal te maken, moet er meer dan een miljoen ton grondstoffen worden aangevoerd, extra cokes, pellet en sinter worden gemaakt. En staat de hoogoven extra te loeien. Het een lokt het ander automatisch uit. De effecten van deze productieverhoging bij meerdere installaties op het terrein tezamen leiden tot een zeer significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Er is hier sprake van cumulatie, in de geest van het advies van de Raad van State over het NIBM-principe uit mei 2007 (WO8.07.0061/IV). De uitbreiding van de warmbandwalserij is geen autonoom project en kan ook niet als zodanig behandeld worden.

De DR is zich ervan bewust dat Tata Steel een productieplafond heeft van 8 miljoen ton en dus nog ruimte heeft. Maar dit plafond is vastgesteld in een vergunning uit 2007. De inzichten met betrekking tot de kwalijkheid van de uitstoot en de blootstelling daaraan en gezondheidseffecten zijn enorm toegenomen zoals ook de eerdergenoemde onderzoeken laten zien. De vergunningverlener zelf zegt nu dat deze vergunning te ruim is en verscherpt moet worden gezien de schade voor de volksgezondheid. (zie; interviews gedeputeerde Olthof/Een Vandaag, NRC van 2 september 2021). Ook de staatssecretaris voor Infrastructuur en Waterstaat heeft zich in deze lijn uitgelaten (zie; NRC van 2 september 2021). Daarmee zou de rechter rekening kunnen en moeten houden door minimaal een MER te eisen.

Het bedrijf heeft recht op zekerheid maar het heeft geen vrijbrief voor emissies die de luchtkwaliteit significant verslechteren. De luchtkwaliteit in Wijk aan Zee is matig tot slecht (zie onderzoek RIVM – Tussentijdse resultaten Gezondheidsonderzoek IJmond). De longkankerincidentie is zorgwekkend hoog. En vergelijking met naburige gemeenten (en zelfde rookgedrag) wijst uit dat nabijheid van de staalfabriek meer longkanker geeft. (Zie: GGD Kennemerland – Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018 en RIVM-Geografisch patroon van Kanker in de IJmond en

omstreken). Dat een staalfabriek mensen ziek kan maken, blijkt ook uit tal van buitenlandse wetenschappelijke onderzoeken. Twee weken kamperen bij een staalfabriek betekent dat er in het bloed reeds allerlei kwalijke stoffen uit de emissies van de fabriek terug te vinden zijn en het hartritme is aangetast. (zie: bijgevoegde samenvattingen van buitenlandse onderzoeken)

De wetenschappelijke overheidsinstituten GGD en RIVM verklaren dat, vanwege de slechte gezondheidssituatie in deze regio, iedere beperking van emissie wenselijk is. Het is de OD die dit wetenschappelijke feit volledig negeert en het is de OD die moet – maar niet kan – bewijzen dat de gezondheid met haar besluit toch niet geschaad wordt.

De DR stelt vast dat de verslechtering van de luchtkwaliteit met deze uitbreiding een feit is en dat het argument van de verweerder geen doel treft gezien de nijpende gezondheidssituatie in de IJmond, het besluit kwaliteitseisen mbt de luchtvervuiling, de zorgplicht van de overheid en de mogelijkheden die de verweerder heeft om het bedrijf aanvullende maatregelen op te leggen ter compensatie van de gewenste uitbreiding.

2. De OD stelt in haar verweer dat de omgevingsvergunning mede is verleend omdat de walsenrij minimaal de BBT worden toegepast.

Repliek van de DR:

Waar de nieuwe oven dan wellicht voldoet aan de Best Beschikbare Technieken, is evident duidelijk dat de oude ovens dat dus niet meer doen. Desalniettemin geeft de OD toestemming om de oude ovens, beide, te blijven gebruiken. En wel zodanig dat met een overcapaciteit aan ovens, nu 3 in getal, capaciteitsuitbreiding plaats vindt. Zouden beide oude ovens vervangen worden door een of twee ovens van nieuwe technologie die aan de BBT voldoen, dan zou de OD met recht dit (overigens niet zo terzake) argument hanteren. Dit is echter niet het geval. Dit argument raakt dus geen doel.

5. Verhoging uitstoot diverse Zeer Zorgwekkende Stoffen

Het verweer van de OD bestaat in de kern uit het weg redeneren van het belang om de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) terug te dringen en hanteert daarvoor twee redenen. Ten eerste omdat nieuw betitelde ZZS nog in onderzoek is, en maatregelen pas bepaald kunnen worden als deze onderzoeken afgerond zijn. Ten tweede omdat er steeds meer stoffen in de categorie ZZS geplaatst worden. Daarnaast wijst de OD op de volgens haar trendmatige daling van jaargemiddelden van ZZS in metingen.

Repliek van de DR:

1. De OD heeft wel een heel beperkte blik als zij stelt dat het doel van het ZZS project van Provincies en Rijk slechts de inventarisatie betreft. Het echte doel is uiteraard het in kaart brengen van de ZZS om de daarmee samenhangende gezondheidsproblematiek aan te pakken en, met de juiste

- prioriteit, de uitstoot van ZZS te beperken. Het is schrijnend maar kenmerkend dat de OD meent dat het hier om een vrijblijvende inventarisatie gaat.
2. Bij sommige ZZS is het jaargemiddelde niet relevant; het zijn de pieken (incidentele blootstelling) reeds gevaar voor de gezondheid opleveren. Dat de OD geen aandacht heeft voor deze pieken, niet in de vergunningen, niet in de metingen en dus al helemaal niet in de handhaving resulteert in redeneringen over wat zij wel weet. Maar die daarmee nog niet relevant zijn
 3. De IJmond heeft te maken met stapeling van ZZS. Stapeling heeft extra nadelige gevolgen voor de volksgezondheid.
 4. Iets vergelijkbaars geldt voor de incidenten. Dit zijn er meer dan duizend per jaar. Zij worden niet gerapporteerd en vallen dus buiten de emissiestaatjes maar bevatten wel vaak ZZS. En ze zijn niet risicoloos.
 5. Dit project laat een verhoging zien van benzeen, SO₂, Co, lood, arseen, cadmium en benzo(a)pyreen. Benzeen maar ook lood zijn in alle hoeveelheden schadelijk voor de gezondheid. De spagaat tussen een te ruime uitstootnorm en onwenselijke risico's voor de gezondheid is het duidelijkst te illustreren aan de hand van lood. Tata Steel ruim binnen de vergunde norm voor lood uitstoot blijft (28.000 kg) kan lood in het grof stof schadelijk zijn voor kinderen. (zie: RIVM – Depositieonderzoek IJmond 2020) (zie: RIVM – Inschatting gezondheidsrisico's grafietregen Wijk aan Zee 2019)

De DR weerspreekt met kracht de schets die de verweerder geeft van de situatie in Wijk aan Zee en het (hierboven genoemde) onderzoek uit 2019 van het RIVM. Dat betrof inderdaad een depositieonderzoek. De Dorpsraad is zich ervan bewust dat (ultra)fijnstof een groter en acuter gezondheidsprobleem vormt dan grof stof. Toch hecht de Dorpsraad eraan dit depositie-onderzoek in een correct kader te plaatsen in verband met het hierop volgende punt (6), de neveneffecten die de capaciteitsuitbreiding in de warmbandwalserij tot gevolg zal hebben.

De grafietregens waren om te beginnen geen incident, zoals de verweerder het noemt, maar een probleem waarmee omwonenden jaren (decennia) af en aan mee worstelen. (Zie: Reformatorisch Dagblad 1991). Het werd een grote plakkerige stofboel nadat het staalbedrijf en de slakverwerker Harsco ertoe waren overgegaan in recentere jaren – zonder toestemming van de OD overigens – het productieproces te veranderen (versnellen). Toen de klachten toenamen pikten de media het op. Wat de verweerder 'een meting' noemt waren veegmonsters op negen locaties op een en dezelfde dag. Het 'andere bedrijf' in kwestie (Harsco dus) is financieel en juridisch wel een apart bedrijf maar economisch niet. Harsco heeft een langlopend samenwerkingscontract, is gevestigd op het Tata-terrein en onderneemt niets zonder overleg met Tata Steel. Omgekeerd geldt net zo iets. Zonder slakverwerking kan Tata Steel geen twee weken functioneren. Dit zijn omstandigheden die ook de verweerder bekend zijn.

6. Te geïsoleerde beoordeling aanvraag tot capaciteitsuitbreiding waarin de neveneffecten volstrekt niet meegenomen zijn

Het verweer van de OD is dat zij niet begrijpt dat het wegnemen van een bottleneck in een productieketen leidt tot een hogere productie. Daarbij vindt zij dit niet relevant omdat zij al eerder voor dit complex een totale productieomvang vergunning tot een maximum van 8 miljoen ton ruwstaal heeft gegeven.

De Repliek van de DR

De grootste omissie van de beoordeling van de aanvraag van de vergunning is dat de gevolgen van de uitbreiding elders op het bedrijfsterrein buiten beschouwing zijn gelaten. De warmbandwalserij is onderdeel van een continue productieproces, een keten van handelingen waarbij de een noodzakelijkerwijze op de ander volgt. De capaciteit van het staalbedrijf is reukeljk. Dat laat een staatje uit het verleden goed zien. Als de vraag toenam, werd de productie opgevoerd. De hoogovens (gemetseld) werden en worden bij iedere renovatie iets groter gemaakt bijvoorbeeld. Voordat de omgevingsvergunning (met een productieplafond) bestond, was het enige beoordelingsmoment van de overheid de bouwvergunning. Nu is het belangrijkste beoordelingsmoment de uitgifte van de vergunning voor een installatie (of de wijziging daarvan). Zoals nu het geval is dus.

Op het ogenblik produceert Tata Steel als een razende, vanwege de tijdelijk hoge staalprijzen. In 2019 werd de nieuwe derde gietmachine in bedrijf genomen. En met de uitbreiding van de warmbandwalserij komt een grote capaciteitsuitbreiding in zicht. Het gieten van staal gaat vooraf aan het walsen van de stalen platen. De beperkte capaciteit van de warmbandwalserij was de bottle neck tot nog toe. Nu de OD het licht op groen zet, zonder verdergaande voorschriften, tot uitbreiding van de walserij, kan de productieverhoging in gang gezet worden.

Verweerder staat een uitbreiding van 'de schone achterkant', zoals de staalfabriek, gieterij, walserij ht genoemd, nu zonder noemenswaardige extra eisen toe omdat het slechts procenten meer vervuiling betekent. Maar verweerder negeert de onvermijdelijke consequentie: uitbreiding van activiteit van de 'vuile voorkant', de sinterfabriek, de pelletfabriek die veel lood uitstoot, de cokesfabrieken (die beide uitstootproblemen – denk aan o.a. benzeen - hebben) en de hoogovens (waaronder een die duizend incidenten per jaar heeft). En tot de vuile voorkant hoort ook het transport op het terrein (stof), de aanvoer, de verstuiving (1 a 2 procent) van erts- en kolenbergen. Allemaal slechts een paar procent meer. Maar tezamen heel veel in een gebied met grote gezondheidsproblemen die pas de laatste jaren goed in beeld zijn gekomen.

De OD acteert dus argeloos als zij in haar besluit zich geen rekenschap geeft van het feit dat met deze capaciteitsuitbreiding de totale productie van het gehele bedrijf zal stijgen. Dat deze stijging nog onder de grens van de vergunde 8 miljoen ton staal (7 miljoen ton ijzer) ligt betekent echter niet dat de OD de ogen moet sluiten voor de dus samenhangende emissie consequenties van haar besluit, ook al ontstaan die emissies elders in de (interne bedrijfs)keten.

Het is billijk en redelijk ook gezien het feit dat de situatie sinds 2007 sterk veranderd (meer kennis, meer zorgen) om met een MER op deskundige en onafhankelijke wijze de totale effecten van een investering in beeld te brengen.

De DR wijst in dit licht ook op een aspect van het eerder vermelde RIVM-depositieonderzoek uit 2021 (bijgevoegd): terwijl het bedrijf de slakverwerking (bron van veel grof stof) sinds 2020 deels in een hal verricht, de uitstoot van lood en Pak in grof stof (zoals op vensterbanken) is toegenomen. Dat is opmerkelijk en lag niet in de lijn van de verwachting. Een van de mogelijke verklaringen is dat de productie is opgevoerd. Het laat zien dat argeloosheid aangaande deze complexe bedrijfsoperatie die het leven van bewoners in de IJmond zo sterk bepaalt, onwenselijk en onverantwoordelijk is.

De OD wijst de noodzaak van een MER af. Zij sluit bewust de ogen voor de meest schadelijke uitstoot in de productieketen, mogelijk gemaakt door haar besluit. De DR verwerpt de redenering en argumentatie van de OD als ondeugdelijk en onverantwoordelijk kortzichtig.

Hoogachtend,

Vera van Waardenburg
(Voorzitter Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee)

Albert van Lochem
(Secretaris Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee)